

meritum

DAŇ Z PŘÍJMŮ

Novinky zavedené zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
Aktuální znění pro vyplnění daňového přiznání

2014
11. vydání

Průběžná aktualizace na
www.wolterskluwer.cz/obchod

Wolters Kluwer

meritum

DAŇ Z PŘÍJMŮ

2014

11. vydání

Výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 1. 2014

Wolters Kluwer

Vzor citace: *Meritum Daň z příjmů 2014*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014. s. 616

Odpovědná redaktorka Hana Baráková

Autor

RNDr. Ivan Brychta	část I, III
Ing. Ivan Macháček	část II
Ing. Ivana Pilařová	část IV
doc. Ing. Jiří Strouhal, Ph.D.	část IV, kapitola 3

Aktualizace

Součástí tohoto výkladu je jeho bezplatná elektronická aktualizace při zásadních legislativních změnách do konce roku 2014. Aktualizaci naleznete ve formátu pdf v detailu knihy na **www.wolterskluwer.cz/obchod**. Zákazníci, kteří si knihu zakoupili v e-shopu Wolters Kluwer, automaticky obdrží o nových aktualizacích informační e-mail.

Upozornění

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována nebo kopírována v jakékoliv formě, bez předchozího souhlasu nakladatele. Dílo nebo jeho části nelze přetisknout, ani jinak užít včetně užití v elektronické podobě. Chráněno je textové uspořádání i grafická úprava a zapovídá se i jejich napodobování. Právo na ochranu před nekalou soutěží zůstává nedotčeno.

Wolters Kluwer, a. s.
U Nákladového nádraží 6
130 00 Praha 3
tel.: 246 040 400,
fax: 246 040 401

www.wolterskluwer.cz

e-mail: obchod@wolterskluwer.cz

© Wolters Kluwer, a. s., 2014

ISBN: 978-80-7478-462-0 (brož.)

ISBN: 978-80-7478-464-4 (mobi)

ISBN: 978-80-7478-463-7 (pdf)

Vydání jedenácté

Sazba a tisk **SERIFA®**, s. r. o., Jinonická 80, Praha 5

eBook

k dostání na **www.wolterskluwer.cz/obchod**

Obsah

Předmluva	XIII
Zkratky a užitá právní předpisy	XIV

ČÁST I	Daň z příjmů fyzických osob
DÍL 1	Obecné principy daně z příjmů fyzických osob

KAPITOLA 1	Předmět daně z příjmů fyzických osob, základní pojmy	3
	1.1 Co je předmětem daně z příjmů fyzických osob	3
	1.2 Co není předmětem daně z příjmů fyzických osob	4
	1.3 Osvobození od daně z příjmů fyzických osob	6
	1.4 Poplatník a plátce daně z příjmů fyzických osob	7
	1.5 Některé další pojmy	8
KAPITOLA 2	Příjmy od daně z příjmů fyzických osob osvobozené	9
	2.1 Osvobození jiné než u dědění a darování	9
	2.2 Osvobození bezúplatných příjmů z dědění a darování	20
KAPITOLA 3	Povinnosti vůči správci daně	22
	3.1 Místní příslušnost fyzických osob	22
	3.2 Registrace k dani z příjmů fyzických osob	23
	3.3 Kdy a co podat	25
	3.4 Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob	26
	3.5 Daňové přiznání v insolvenčním řízení	28
	3.6 Daňové přiznání za zůstavitele	28
	3.7 Dodatečné daňové přiznání	29
	3.8 Placení daně z příjmů fyzických osob	30
KAPITOLA 4	Jak se daň vypočítá	32
	4.1 Obecné schéma zdanění fyzické osoby	32
	4.2 Daňové sazby	35
	4.3 Zvláštní sazba daně	37
KAPITOLA 5	Kontrola ze strany správce daně	38
	5.1 Kontrola, lhůty pro doměření	38
	5.2 Sankce ze strany správce daně	41

DÍL 2	Daň z příjmů OSVČ
--------------	--------------------------

KAPITOLA 1	Obecné principy stanovení základu daně z příjmů OSVČ	43
	1.1 Rozdělení příjmů OSVČ	43
	1.2 Princip stanovení základu daně z příjmů OSVČ	44
KAPITOLA 2	Vedení účetnictví	45
	2.1 Koho se vedení účetnictví týká	45
	2.2 Odkazy na zákonné normy, které je nutno dodržet	49
KAPITOLA 3	Daňová evidence	50
	3.1 Koho se daňová evidence týká	50
	3.2 Základní principy	50
	3.3 Problematika přechodu na daňovou evidenci	52

KAPITOLA 4	Daň stanovená paušální částkou	53
	4.1 Koho se daň stanovená paušální částkou týká	53
	4.2 Způsob podání žádosti	54
	4.3 Stanovení a splatnost daně	54
	4.4 Kdy je třeba podat přiznání	55
	4.5 Výhody a nevýhody	56
KAPITOLA 5	Daňové výdaje stanovené procentem z příjmů	57
	5.1 Koho se týkají daňové výdaje stanovené procentem z příjmů	57
	5.2 Způsob stanovení výdajů	58
KAPITOLA 6	Společnost (bez právní osobnosti)	59
	6.1 Smluvní vztah	59
	6.2 Vklady (vnosy) do společnosti, majetek získaný činností ...	60
	6.3 Co a jak lze rozdělit	61
KAPITOLA 7	Spolupracující osoby	62
	7.1 Osoby, na které lze rozdělit příjmy a výdaje	62
	7.2 Co lze rozdělit, limit rozdělení	63
	7.3 Oznamovací povinnost	64
	7.4 Ostatní aspekty spolupráce (placení a rozdělení pojistného, zálohy)	65
KAPITOLA 8	Další speciální ustanovení o zdanění příjmů OSVČ	65
	8.1 Postup u společníka veřejné obchodní společnosti	65
	8.2 Postup u komplementáře komanditní společnosti	66
	8.3 Speciální ustanovení pro příjmy autorů	67
KAPITOLA 9	Ukončení samostatné činnosti	68

DÍL 3	Daň z příjmů zaměstnanců
--------------	---------------------------------

KAPITOLA 1	Obecné principy stanovení základu daně z příjmů zaměstnanců	71
	1.1 Vymezení příjmů ze závislé činnosti	71
	1.2 Nepeněžní příjmy	72
	1.3 Princip zdanění	74
	1.4 Pojistné z mezd	77
KAPITOLA 2	Kdo daň platí	80
	2.1 Zaměstnanec, zaměstnavatel	80
	2.2 Zahraniční zaměstnavatel	81
KAPITOLA 3	Co není předmětem daně, paušální náhrady	81
	3.1 Obecně k tomu, co není předmětem daně	81
	3.2 Náhrady cestovních výdajů	82
	3.3 Ochranné pracovní prostředky, pracovní oblečení	83
	3.4 Zálohy poskytnuté zaměstnanci, náhrada výdajů	84
	3.5 Náhrady za vlastní nářadí	85
	3.6 Vytváření pracovních podmínek zaměstnavatelem	85
	3.7 Paušalizace náhrad	86
KAPITOLA 4	Osvobození od daně	87
	4.1 Obecně k osvobozeným příjmům zaměstnance	87
	4.2 Vzdělávání zaměstnanců	87
	4.3 Stravování zaměstnanců, poskytování nápojů	88
	4.4 Plnění z fondů, ze zisku nebo jako nedaňový náklad ...	88
	4.5 Zápůjčky zaměstnancům	90
	4.6 Příspěvek na spoření na penzi a soukromé životní pojištění	91

	4.7	Přechodné ubytování	92
	4.8	Ostatní osvobozená plnění	93
KAPITOLA 5		Srážková daň	94
	5.1	Koho se srážková daň týká	94
	5.2	Princip stanovení srážkové daně	94
	5.3	Výhody a nevýhody, roční zúčtování	95
KAPITOLA 6		Vybírání daně srážením záloh	96
	6.1	Výpočet měsíčních záloh	96
	6.2	Prohlášení poplatníka k uplatnění měsíčních slev na dani	98
	6.3	Povinnost odvodu záloh	99
KAPITOLA 7		Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění	100
	7.1	Koho se týká	100
	7.2	Co podepsat a doložit	100
	7.3	Způsob provedení ročního zúčtování	101
KAPITOLA 8		Povinnosti zaměstnavatele	103
	8.1	Základní povinnosti zaměstnavatele	103
	8.2	Další povinnosti plátce	103
KAPITOLA 9		Kontrola	105
	9.1	Způsob prokazování nezdanitelných částek, slev a zvýhodnění	105
	9.2	Prokázání nezdanitelných částí základu daně	105
	9.3	Prokázání slev na dani na poplatníka, jeho invaliditu, studium a na druhého z manželů	107
	9.4	Prokázání daňového zvýhodnění	108
	9.5	Roční vyúčtování	109
	9.6	Možnosti při chybně sražené dani nebo chybně vyplaceném daňovém bonusu	110
KAPITOLA 10		Postup ve vybraných případech	112
	10.1	Zdaňování příjmů při zaměstnávání na dohody	112
	10.2	Zdaňování příjmů při zaměstnávání cizinců	113

DÍL 4	Daň z příjmů z kapitálového majetku
--------------	--

KAPITOLA 1	Obecné principy stanovení základu daně z příjmů z kapitálového majetku	115
	1.1 Vymezení příjmů z kapitálového majetku	115
	1.2 Příjem ze spoření na penzi	116
	1.3 Plnění ze soukromého životního pojištění	117
KAPITOLA 2	Zdanění příjmů z kapitálového majetku	118
	2.1 Princip zdanění	118
	2.2 Zdanění v dílčím základu daně	118
	2.3 Zdanění zvláštní sazbou daně	119
	2.4 Zdanění v případě manželů	119

DÍL 5	Daň z příjmů z pronájmu
--------------	--------------------------------

KAPITOLA 1	Obecné principy stanovení základu daně z příjmů z pronájmu	121
	1.1 Vymezení příjmů z pronájmu	121
	1.2 Příjmy z nájmu v případě spoluvlastnictví	122
	1.3 Nepeněžní příjmy v případě nájmu	123
	1.4 Příjem z pachtu obchodního závodu	125

KAPITOLA 2	Zdanění příjmů z nájmu	126
2.1	Základ daně u příjmů z nájmu	127
2.2	Vykazování příjmů a výdajů	127

DÍL 6	Daň z ostatních příjmů
--------------	-------------------------------

KAPITOLA 1	Obecné principy stanovení základu daně z ostatních příjmů	131
1.1	Příležitostné příjmy	131
1.2	Převod věcí	132
1.3	Převod účasti na obchodní korporaci	134
1.4	Zděděná práva	134
1.5	Výživné, důchody, renta, výsluhy	134
1.6	Podíl na likvidačním zůstatku a vypořádací podíl	136
1.7	Výhry a ceny	137
1.8	Ukončení účasti na společnosti	138
1.9	Převod jmění nebo vypořádání	138
1.10	Jednorázové náhrady práv s povahou opakovaného plnění	139
1.11	Ostatní bezúplatné příjmy	139
1.12	Porušení podmínek pro nezdanitelné části základu daně	139
KAPITOLA 2	Zdanění ostatních příjmů	141
2.1	Základ daně u ostatních příjmů	141
2.2	Zdanění ostatních příjmů u manželů	142
2.3	Zdanění zvláštní sazbou	143
2.4	Osvobození ostatních příjmů	143

ČÁST II	Daň z příjmů právnických osob
----------------	--------------------------------------

KAPITOLA 1	Vymezení právnických osob	145
1.1	Právnické osoby podle občanského zákoníku	145
1.2	Právnické osoby podle zákona o obchodních korporacích	146
1.3	Právnické osoby podle zákona o daních z příjmů	146
KAPITOLA 2	Předmět daně z příjmů právnických osob	149
2.1	Co je předmětem daně z příjmů právnických osob	149
2.2	Co není předmětem daně z příjmů právnických osob	151
KAPITOLA 3	Osvobození od daně z příjmů právnických osob	153
KAPITOLA 4	Zdroj příjmů nerezidentů	160
KAPITOLA 5	Zdaňovací období	162
5.1	Vymezení zdaňovacího období	162
5.2	Daňové řešení při změně účetního období	164
KAPITOLA 6	Výpočet daně z příjmů právnických osob	166
6.1	Základ daně z příjmů právnických osob	166
6.2	Sazby daně z příjmů právnických osob	179
6.3	Přehled zdanění společností	179
KAPITOLA 7	Vztah se správcem daně	184
7.1	Místní příslušnost správce daně u právnických osob	184
7.2	Registrace k dani z příjmů právnických osob	184
7.3	Daňové tvrzení k dani z příjmů právnických osob	186

7.4	Placení daně z příjmů právnických osob	193
7.5	Kontrola ze strany správce daně	197

ČÁST III		Daňové a nedaňové výdaje, úpravy daňového základu
DÍL 1		Daňové výdaje (náklady)
KAPITOLA 1	Pojistné, odvody, ostatní platby ze zákona, daně, poplatky	201
	1.1 Pojistné sociální, zdravotní pojištění a důchodové spoření	201
	1.2 Pojistné sociální, zdravotní pojištění a důchodové spoření u fyzických osob	202
	1.3 Pojistné ostatní	207
	1.4 Odvod při nezaměstnání povinného podílu občanů se zdravotním postižením	208
	1.5 Daně a poplatky, povinnosti ze zákona	210
	1.6 Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti či karanténě	213
KAPITOLA 2	Rezervy a opravné položky	214
	2.1 Obecné vymezení nákladu, zásady tvorby	214
	2.2 Rezervy	215
	2.3 Opravné položky k pohledávkám	219
KAPITOLA 3	Výdaje ve spojitosti s pohledávkami	224
	3.1 Obecné principy stanovení výdajů ve spojitosti s pohledávkami	224
	3.2 Odpis pohledávky	225
	3.3 Postoupení pohledávky	226
	3.4 Smluvní pokuty a penále	228
KAPITOLA 4	Výdaje na pracovní cesty	230
	4.1 Náhrady cestovních výdajů zaměstnanců	230
	4.2 Cestovní náhrady v ostatních případech	243
	4.3 Paušální výdaj na dopravu silničním motorovým vozidlem	245
KAPITOLA 5	Pracovní a sociální podmínky zaměstnanců	248
	5.1 Závodní stravování	248
	5.2 Další výdaje (náklady) na pracovní a sociální podmínky	253
KAPITOLA 6	Ostatní případy konkrétních daňových výdajů (nákladů)	257
	6.1 Příspěvky právnickým osobám	257
	6.2 Odstupné za uvolnění bytu nebo bytové jednotky	259
	6.3 Smluvní sankce, pokuty a úroky	260
	6.4 Výdaje na slevové karty	260
	6.5 Výdaje (náklady) vynaložené ve společenském zájmu	260
	6.6 Škody a manka	261
	6.7 Likvidace nepotřebných zásob	262
	6.8 Další nerozlišené konkrétní výdaje (náklady)	263
KAPITOLA 7	Daňové výdaje (náklady) vymezené zákonem obecně	265
	7.1 Obecné principy posuzování daňových výdajů (nákladů)	265
	7.2 Příklady obecně vymezených výdajů (nákladů)	266

DÍL 2	Nedaňové výdaje (náklady)	
KAPITOLA 1	Shrnutí problematiky nedaňových výdajů (nákladů)	271
	1.1 Obecné principy vymezení nedaňových výdajů (nákladů)	271
	1.2 Výdaje při uplatňování nákladů procentem z příjmů . . .	272
	1.3 Limitované výdaje (náklady)	273
	1.4 Nedaňové výdaje (náklady) v souvislosti s pořízením majetku	274
KAPITOLA 2	Úroky a jiné finanční náklady	275
	2.1 Finanční náklady při nízké kapitalizaci	275
	2.2 Úroky z odložených částek daní	278
	2.3 Ostatní případy	278
KAPITOLA 3	Vlastní kapitál a daně	279
	3.1 Nedaňové náklady spojené s vlastním kapitálem	279
	3.2 Daně zaplacené za jiného poplatníka	280
KAPITOLA 4	Sankce	281
KAPITOLA 5	Další vybrané nedaňové výdaje (náklady)	283
	5.1 Reprezentace a dary	283
	5.2 Pohledávky, opravné položky a odpisy pohledávek	284
	5.3 Oceňovací rozdíl a goodwill	285
	5.4 Nedaňové náklady při postoupení leasingu	286
DÍL 3	Položky upravující základ daně	
KAPITOLA 1	Úprava základu daně	287
	1.1 Obecné zásady stanovení základu daně	287
	1.2 Položky, o které se základ daně sníží	289
	1.3 Položky, o které lze základ daně snížit	290
	1.4 Položky, které se do základu daně nezahrnou	292
	1.5 Položky, o které se základ daně zvýší	295
	1.6 Úpravy základu daně v ostatních speciálních případech	299
KAPITOLA 2	Snížení základu daně u fyzických osob (mimo dary)	300
	2.1 Obecně ke snížení základu daně	300
	2.2 Úroky ze stavebního spoření, hypotečních úvěrů a jim podobných produktů	301
	2.3 Spoření na penzi	303
	2.4 Soukromé životní pojištění	304
	2.5 Příspěvek odborovému svazu	305
	2.6 Úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	305
KAPITOLA 3	Odčitatelné položky	306
	3.1 Obecné možnosti odpočtu	306
	3.2 Odpočet na podporu výzkumu a vývoje	307
	3.3 Odpočet na podporu odborného vzdělávání	309
KAPITOLA 4	Bezúplatná plnění (dary)	310
	4.1 Obecné předpoklady pro odpočet hodnoty bezúplatných plnění (darů)	310
	4.2 Okruh příjemců a účel poskytnutí bezúplatného plnění	311
	4.3 Poskytnutí bezúplatných plnění u veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti	313

KAPITOLA 5	Odpočet ztráty z předchozích období	313
5.1	Do kdy lze ztrátu uplatnit	313
5.2	Daňová ztráta	314
5.3	Uplatnění ztráty u fyzické osoby	316
5.4	Uplatnění ztráty u právnické osoby	316
KAPITOLA 6	Aplikace snížení základu daně	318

DÍL 4	Položky snižující daň, zápočet záloh a daní zaplacených v zahraničí
--------------	--

KAPITOLA 1	Slevy na dani	321
1.1	Přehled slev na dani z příjmů	321
1.2	Slevy na zaměstnance se zdravotním postižením	321
KAPITOLA 2	Investiční pobídky	325
2.1	Podmínky pro získání slevy	325
2.2	Výše slevy pro nového investora	327
2.3	Výše slevy pro existující podnikatelský subjekt	328
2.4	Nedodržení podmínek pro slevy	330
KAPITOLA 3	Osobní slevy na dani u fyzické osoby	331
3.1	Sleva na dani na poplatníka	331
3.2	Sleva na dani na invaliditu a na studenta	332
3.3	Sleva na dani na manžela (manželku) a jeho (její) invaliditu	333
KAPITOLA 4	Daňové zvýhodnění (daňový bonus)	334
4.1	Obecné podmínky pro poskytnutí daňového zvýhodnění	334
4.2	Způsob aplikace	336
4.3	Daňové zvýhodnění (daňový bonus) u zaměstnance	337
KAPITOLA 5	Daň zaplacená v zahraničí	339
5.1	Obecné principy zohlednění daně zaplacené v zahraničí	339
5.2	Principy vyloučení dvojího zdanění	341
KAPITOLA 6	Daň (záloha na daň) zaplacená v tuzemsku	343

ČÁST IV	Majetek a zásoby
----------------	-------------------------

DÍL 1	Hmotný majetek odpisovaný
--------------	----------------------------------

KAPITOLA 1	Obecné principy hmotného majetku odpisovaného	345
1.1	Budovy, stavby, jednotky	346
1.2	Samostatné movité věci	347
1.3	Soubory movitých věcí	349
1.4	Pěstitelské celky	350
1.5	Dospělá zvířata a jejich skupiny	351
1.6	Jiný majetek	352
KAPITOLA 2	Kdo odpisuje, pokračování v odpisování	354
KAPITOLA 3	Ocenění hmotného majetku odpisovaného	358
KAPITOLA 4	Rozdělení majetku do odpisových skupin	361
KAPITOLA 5	Způsoby odpisování	363
5.1	Obecné principy odpisování	363
5.2	Odpisy rovnoměrné	367

	5.3 Odpisy zrychlené	370
	5.4 Ostatní způsoby odpisování	373
	5.5 Přerušení odpisování	375
KAPITOLA 6	Technické zhodnocení hmotného majetku odpisovaného	376
	6.1 Obecné principy technického zhodnocení	376
	6.2 Odpis technického zhodnocení vlastníkem	381
	6.3 Odpis technického zhodnocení nájemcem	384
	6.4 Specifické případy technického zhodnocení	387
KAPITOLA 7	Odpisování ve speciálních případech	389
KAPITOLA 8	Opravy a údržba hmotného majetku odpisovaného	390
	8.1 Obecné principy oprav a údržby	390
	8.2 Opravy prováděné vlastníkem	392
	8.3 Opravy prováděné nájemcem	394
	8.4 Ostatní případy oprav	396
KAPITOLA 9	Vyřazení hmotného majetku odpisovaného	377
	9.1 Prodej majetku	396
	9.2 Vyřazení a likvidace majetku z důvodu jeho stáří	398
	9.3 Vyřazení z důvodu škody	399
	9.4 Ostatní případy vyřazení majetku	400
DÍL 2	Hmotný majetek neodpisovaný	
KAPITOLA 1	Obecné principy hmotného majetku neodpisovaného	405
KAPITOLA 2	Technické zhodnocení hmotného majetku neodpisovaného	411
KAPITOLA 3	Opravy a údržba hmotného majetku neodpisovaného	412
KAPITOLA 4	Vyřazení hmotného majetku neodpisovaného	412
DÍL 3	Nehmotný majetek	
KAPITOLA 1	Obecné principy nehmotného majetku	415
KAPITOLA 2	Odpis nehmotného majetku	420
	2.1 Odpis nehmotného majetku zaevidovaného do 31. 12. 2000	421
	2.2 Odpis nehmotného majetku zaevidovaného od 1. 1. 2001 do 31. 12. 2003	422
	2.3 Odpis nehmotného majetku zaevidovaného od 1. 1. 2004	423
KAPITOLA 3	Technické zhodnocení nehmotného majetku	425
KAPITOLA 4	Vyřazení nehmotného majetku	430
DÍL 4	Finanční majetek	
KAPITOLA 1	Akcie	431
	1.1 Obecné principy akcií	431
	1.2 Nabytí akcií, ocenění	431
	1.3 Zvýšení, snížení reálné hodnoty akcie	433
	1.4 Pozbytí akcií (prodej, převod, ztráta) a související daňový režim	435

KAPITOLA 2	Ostatní účasti (podíly) na společnostech a družstvu	436
	2.1 Obecné principy ostatních účastí (podílů)	436
	2.2 Nabytí podílu, ocenění	437
	2.3 Zvýšení, snížení hodnoty podílu	439
	2.4 Pozbytí podílu	439
KAPITOLA 3	Deriváty	440
KAPITOLA 4	Směnky	450
	4.1 Obecné principy směnek	450
	4.2 Nabytí směnky	451
	4.3 Pozbytí směnky	452
KAPITOLA 5	Prodej obchodního závodu	452
	5.1 Obecné principy prodeje obchodního závodu	452
	5.2 Prodej obchodního závodu z pohledu prodávajícího	454
	5.3 Prodej obchodního závodu z pohledu kupujícího	457

DÍL 5	Drobný majetek, zásoby
--------------	-------------------------------

KAPITOLA 1	Drobný hmotný majetek	463
KAPITOLA 2	Drobný nehmotný majetek	465
KAPITOLA 3	Zásoby	467
	3.1 Obecné principy zásob	467
	3.2 Materiál	470
	3.3 Zboží	473
	3.4 Nedokončená výroba	475

DÍL 6	Nájem a výpůjčka majetku
--------------	---------------------------------

KAPITOLA 1	Nájem majetku	477
KAPITOLA 2	Finanční leasing	482
KAPITOLA 3	Provozní výlohy	493
KAPITOLA 4	Technické zhodnocení při nájmu majetku	494

PŘÍLOHA 1	Formuláře týkající se daně z příjmů	
	1.1 Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	497
	1.2 Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň	503
	1.3 Výpočet daně a daňového zvýhodnění u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	506
	1.4 Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	509
	1.5 Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob	525
	1.6 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob	532
	1.7 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob u zaměstnance	545
	1.8 Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2013	551
	1.9 Hlášení k záloze na pojistné na důchodové spoření	562
	1.10 Vyúčtování pojistného na důchodové spoření	565
	1.11 Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti zdaněných srážkovou daní	570

PŘÍLOHA 2	Sazby stravného při pracovní cestě v České republice, sazby základních náhrad jízdních výdajů a průměrné ceny pohonných hmot pro rok 2014	572
PŘÍLOHA 3	Základní sazby stravného v cizí měně pro rok 2014	573
PŘÍLOHA 4	Třídění hmotného majetku do odpisových skupin	577
Věcný rejstřík		585

Předmluva

meritum Daň z příjmů 2014 obsahuje z hlediska praktického využití **srozumitelný výklad problematiky daní z příjmů** a je koncipováno jako **každodenní pomůcka** pro všechny, kteří se chtějí v této oblasti orientovat. Publikace je rozdělena do čtyř částí:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- daňové výdaje,
- majetek a zásoby.

Nově zařazujeme **přehled novinek pro rok 2014** s výčtem novel a změn, které se dané oblasti týkají.

Výklad je doplněn o přílohy – veškeré tiskopisy týkající se daně z příjmů s konkrétními příklady vyplnění formulářů, přehled cestovních náhrad, tabulka zahraničního stravného a v neposlední řadě zařazení majetku do odpisových skupin – a je **zpracován ve znění právních předpisů k 1. 1. 2014, včetně novinek souvisejících s rekodifikací soukromého práva novým občanským zákoníkem**.

Výhodou **meritum** je **přehledná a praktická struktura textů**, které odpovídá i **grafické odlišení** jeho jednotlivých částí.

V publikaci **meritum** se budete snadno orientovat také díky tzv. **marginálním číslům**, která jsou uvedena na okraji stran, na úrovni stejného řádku či odstavce, kde se nachází pojem, k němuž se vztahují. Marginální čísla vám pomohou jednoduše vyhledávat požadované oblasti buď ucelené, nebo jejich jednotlivé dílčí části či pojmy (pomocí *Věcného rejstříku* na konci publikace). Marginální čísla jsou uváděna také v textu jako odkaz na pojem či kapitolu, který s danou problematikou souvisí nebo je na jiném místě publikace podrobněji rozebrán (odkazy jsou značeny symbolem ¶, za nímž následuje příslušné marginální číslo, např. „[¶1000]“).

Pro případné **vyhledání právní úpravy** vysvětlovaného problému jsou v textech uváděny na okraji stran, příp. v závorkách v textu, konkrétní odkazy (např. [§ 5 odst. 1 ZU]). Ke snadné orientaci v textu a práci s ním přispívá také přehled *Zkratky a užití právní předpisy*.

Součástí tohoto výkladu je jeho bezplatná elektronická aktualizace při zásadních legislativních změnách do konce roku 2014. Aktualizaci naleznete ve formátu pdf v detailu knihy na www.wolterskluwer.cz/obchod. Zákazníci, kteří si knihu zakoupili v e-shopu Wolters Kluwer, automaticky obdrží o nových aktualizacích informační e-mail.

Věříme, že oceníte přehlednost a srozumitelnost výkladu a že vám **meritum** Daň z příjmů 2014 poskytne řešení vašich každodenních problémů. Uvítáme jakékoli vaše podněty či připomínky k obsahu i formě výkladu.

Redakce **meritum**

Zkratky a užitá právní předpisy

Zkratky užitých právních předpisů

zkratka	název předpisu	číslo předpisu
DŘ	daňový řád	zákon č. 280/2009 Sb.
OBZ	obchodní zákoník	zákon č. 513/1991 Sb. (zrušen k 31. 12. 2013)
OZ	občanský zákoník	zákon č. 40/1964 Sb. (zrušen k 31. 12. 2013)
NOZ	občanský zákoník	zákon č. 89/2012 Sb.
PVZÚ	vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví	vyhláška č. 500/2002 Sb.
ZDDPN	zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí	zákon č. 357/1992 Sb.
ZDP	zákon o daních z příjmů	zákon č. 586/1992 Sb.
ZDPH	zákon o dani z přidané hodnoty	zákon č. 235/2004 Sb.
ZOK	zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)	zákon č. 90/2012 Sb.
ZOM	zákon o oceňování majetku	zákon č. 151/1997 Sb.
ZoR	zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	zákon č. 593/1992 Sb.
ZP	zákoník práce	zákon č. 262/2006 Sb.
ZPSZ	zákon o pojistném na sociální zabezpečení	zákon č. 589/1992 Sb.
ZPVZP	zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění	zákon č. 592/1992 Sb.
ZSD	zákon o spotřebních daních	zákon č. 353/2003 Sb.
ZSDP	zákon o správě daní a poplatků	zákon č. 337/1992 Sb. (zrušen k 31. 12. 2010)
ZÚ	zákon o účetnictví	zákon č. 563/1991 Sb.
ZVB	zákon o vlastnictví bytů	zákon č. 72/1994 Sb.
ZZ	zákon o zaměstnanosti	zákon č. 435/2004 Sb.
ŽZ	živnostenský zákon	zákon č. 455/1991 Sb.

Ostatní zkratky

zkratka	pojem
a. s.	akciová společnost
BSM	bezpodílové spoluvlastnictví manželů
cit. z.	citovaného zákona
čj.	číslo jednací
čl.	článek
ČNB	Česká národní banka
DIČ	daňové identifikační číslo
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
FVE	fotovoltaická elektrárna
GFŘ	Generální finanční ředitelství
IČ	identifikační číslo
k. s.	komanditní společnost
MF	Ministerstvo financí
MÚS	mezinárodní účetní standard
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Severoatlantický pakt)
NM	nehmotný majetek
přech.	přechodná
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
Sb.	Sbírka zákonů
sp. zn.	spisová značka
SKP	standardní klasifikace produkce
v. o. s.	veřejná obchodní společnost
vs.	versus
TZ	technické zhodnocení

ČÁST I

Daň z příjmů fyzických osob

NOVELIZACE PRO ROK 2014

Zákonné opatření č. 344/2013 Sb. mění ZDP od 1. 1. 2014, změny v paragrafech k 1. části

§ 3	vyjmutí majetkového prospěchu ze zdanění při bezúplatné zápůjčce, výpůjčce a výprose úprava podmínek pro přechod činnosti zemědělského podnikatele terminologické změny
§ 4	změny v osvobozeních zejména u cenných papírů, podílů v obchodní korporaci terminologické změny
§ 4a	nový paragraf nová „globální“ osvobození – z dědění (úplné) a – z darování (částečné)
§ 5	změny v oblasti pokračování dědicem po zůstaviteli zvýšení základu při snížení dluhu terminologické změny
§ 6	změny u srážkové daně místo osvobození bezúročných půjček či půjček s nižším než obvyklým úrokem osvobození praktického výcviku žáků a studentů terminologické změny
§ 7	změny u srážkové daně změny v možnosti účtovat v hospodářském roce terminologické změny
§ 8	zdanění příjmů ze svěřenského fondu terminologické změny
§ 9	terminologické změny
§ 10	zdanění příjmů ze svěřenského fondu další případy ostatních příjmů zvýšení osvobození příjmů z příležitostných činností nová osvobození pro příjmy z prodeje cenných papírů osvobození některých ostatních příjmů z bezúplatného plnění (daru) nové vymezení výdaje v určitých situacích (vrácení daru apod.) terminologické změny
§ 11	zrušen, přesun (částečně) problematiky do § 12

§ 12	nová formulace řeší částečně problematiku dřívějšího § 11 a 12 speciální úprava pro společenství jmění
§ 13	terminologické změny
§ 21b	nový paragraf, nová obecná společná ustanovení o věcech
§ 21c	nový paragraf, nová obecná společná ustanovení o majetkových právech
§ 21e	nový paragraf, nová obecná společná ustanovení o osobách
§ 36	možnost dodatečného zohlednění srážkové daně u příjmů na dohodu o provedení práce a u příjmů autorů terminologické změny
§ 38ga	nový paragraf, nové ustanovení o podávání přiznání osobou spravující pozůstalost
§ 38h	terminologické změny
§ 38ch	změna termínů pro roční zúčtování od roku 2014 terminologické změny
§ 38i	změny v postupu plátce daně ze závislé činnosti vybírané zálohově při provádění oprav
§ 38j	terminologické změny
§ 38k	terminologické změny
§ 38l	terminologické změny
§ 39	povinnost registrace k dani z příjmů fyzických osob již jen pro příjmy ze samostatné činnosti, nikoliv u příjmů z nájmu

NOVINKY PRO ROK 2014 ve vazbě k 1. části

- včlenění daně darovací a dědické do ZDP,
- zdanění/osvobození příjmů fyzických osob v souvislosti se svěřenským fondem,
- prodloužení lhůty pro osvobození příjmů z cenných papírů,
- počítání lhůty pro osvobození u podílů v obchodních korporacích nikoliv podle prvního nabytí, ale jednotlivě,
- ztráta osvobození pro důchodce s příjmy nad 840 000 Kč se nepoužije v letech 2013 až 2015,
- terminologické změny v návaznosti na NOZ a ZOK,
- úprava u srážkové daně ze závislé činnosti (zvýšený limit, omezení jen na dohody o provedení práce, možnost zohlednit v daňovém přiznání),
- osvobození příjmů z praktického výcviku žáků a studentů,
- změna u zdanění autorských honorářů srážkovou daní (zvýšený limit, rozšíření okruhu autorů, možnost zohlednit v daňovém přiznání),
- zmírnění podmínek pro účtování v hospodářském roce u podnikajících fyzických osob,
- změna podmínek při přechodu z procentních výdajů na skutečné,
- zvýšení limitů pro osvobození příležitostných ostatních příjmů fyzických osob,
- nemožnost uplatnit nezdánitelné části, slevy na dani a daňové zvýhodnění pro osoby, které nejsou rezidenti v EU, Norsku ani na Islandu,
- podávání přiznání za zemřelé poplatníky.

DÍL 1

Obecné principy daně z příjmů fyzických osob

KAPITOLA 1

Předmět daně z příjmů fyzických osob, základní pojmy

1.1 Co je předmětem daně z příjmů fyzických osob

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy:

- ze samostatné činnosti (§ 7 ZDP [¶1146], [¶1148]),
- ze závislé činnosti (§ 6 ZDP [¶1264], [¶1266]),
- z kapitálového majetku (§ 8 ZDP [¶1444]),
- z nájmu (§ 9 ZDP [¶1470]) a
- ostatní příjmy (§ 10 ZDP [¶1518]),

a to jak peněžní, tak i nepeněžní (v naturální nebo jiné podobě, např. dosažené směnou).

Každý z těchto pěti druhů příjmů je označován též jako tzv. **dílčí základ daně**.

Zatímco vyčíslení peněžního příjmu je dáno hodnotou získaných finančních prostředků, v případě **nepeněžního příjmu** je třeba určit jeho **ocenění** (finanční hodnotu). K tomu slouží zvláštní právní předpis – ZOM. ZDP však může ocenění stanovit i jinak, např. v případech:

- spočívá-li příjem v jiném majetkovém prospěchu, jehož obsahem je opakující se plnění na dobu neurčitou, dobu života člověka nebo dobu delší než 5 let, ocenění se provede jako pětinasobek hodnoty ročního plnění,
- ocenění podle účetních předpisů (ZÚ),
- ocenění u nepeněžitého příjmu zaměstnance při bezplatném poskytnutí motorového vozidla k používání pro služební i soukromé účely (§ 6 odst. 6 ZDP [¶1270]),
- posuzování příjmů získaných směnou jako příjmů získaných prodejem (§ 23 odst. 6 ZDP),
- ocenění nepeněžního příjmu pronajímatele v podobě plnění nájemce hradícího technické zhodnocení pronajatého majetku (nejčastěji nemovité věci) (§ 23 odst. 6 ZDP [¶12872]).

K ocenění nepeněžních příjmů vyžaduje ZDP v některých případech ocenění znaleckým posudkem (např. v některých případech technického zhodnocení prováděného nájemcem na pronajaté nemovité věci – § 23 odst. 6 ZDP [¶12872]).

Pokud je příjem předmětem daně, nemusí ještě nutně dojít k jeho zdanění. Příjmy fyzických osob, které jsou od daně osvobozeny, jsou rozebrány v [¶1018] (obecně

1000§ 3 odst. 1, 2
a 3 ZDP**1002****1004**

případy – § 4 ZDP, § 4a ZDP), vč. případů řešených do 31. 12. 2013 samostatným zákonem prostřednictvím daně dědické [§1062] a daně darovacích [§1064], a dále v částech u jednotlivých dílčích základů daně (§ 6 odst. 9 ZDP [§1312], § 10 odst. 3 ZDP [§1596], vč. některých dalších osvobození převzatých z daně darovacích).

Princip zdanění fyzických osob je popsán v [§1108].

1.2 Co není předmětem daně z příjmů fyzických osob

1006

§ 3 odst. 4 ZDP

Předmětem daně z příjmů fyzických osob nejsou:

- a) příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů, a to v případě jejich získání v privatizaci (z. č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby),
- b) příjmy získané vydáním majetku (podle restitučních zákonů upravujících restituci majetku),
- c) příjem převodem majetku mezi osobami blízkými (§ 22 NOZ) v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele [§12216] (je označováno také jako převod rodinných farem), od roku 2014 za podmínky, že bude osoba blízká v činnosti zemědělského podnikatele pokračovat alespoň do konce třetího zdaňovacího období následujícího po ukončení provozování činnosti zemědělského podnikatele převádějícího tento majetek (s výjimkou nepokračování z důvodu smrti),

POZNÁMKA

Při porušení této podmínky se stanou tyto příjmy předmětem daně, a bude nutné podat dodatečné daňové přiznání [§1092]. Pokud však bude podáno a případná daň z něho plynoucí uhrazena nejpozději do dne, kdy je povinnost podat daňové přiznání za období, v němž došlo k porušení podmínky, bude to alespoň bez sankcí (viz též obdobný postup při změně vykazování výdajů a související příklad [§1164]).

- d) úvěry a zápůjčky, avšak s výjimkou:
 - částky, o kterou převýší u věřitele příjem z postoupení pohledávky za dlužníkem hodnotu původní pohledávky z titulu zápůjčky či úvěru,
 - příjmu poplatníka s daňovou evidencí (§ 7b ZDP [§1174]) z eskontního úvěru ze směnky, kterou je hrazena pohledávka,

POZNÁMKA

1008

Podstata **eskontního úvěru** je ta, že dodavatel místo úhrady pohledávky vystaví odběrateli směnku, na základě které banka odběrateli poskytne úvěr. Přijatý úvěr je chápán u osoby vedoucí daňovou evidenci [§1174] jako úhrada (částečná úhrada) daně pohledávky, čili příjem podléhající dani.

- e) příjmy z rozšíření nebo vypořádání společného jmění manželů (§ 735 NOZ),

POZNÁMKA

§ 708 NOZ a násl.

1010

Společné jmění manželů je tvořeno tím, co manželům náleží, má majetkovou hodnotu a není vyloučeno z právních poměrů. Společné jmění může podléhat: